

ÇOCUĞUN BEDENSEL SÖZ HAKKI

Bireyin kendisinin ve diğer insanların özelinin/özel alanının farkına varması, sosyal hayatın içinde kendi özel alanını koruması, diğer insanların özeline saygı duyması, kendisi ile çevresi arasında sağlıklı sınırlar koyması erken çocukluk döneminde öğrenilir.

Erken Çocukluk Döneminde Edinilecek Temel İlkeler

1) BEDENİM BANA AİT

Vücudunun kendine özel olduğu, çocuğa iki yaşından itibaren yavaş yavaş anlatılabilir. Bedenin belli bölgelerine anne-baba ve doktor dışında kimsenin dokunmaması gerektiği öğretilmelidir. Cinsel organlar, çocuk sorduğunda, anne-baba üzerinden değil, çocuğun kendi cinsel organları ya da kitaplar üzerinden öğretilmelidir. Bedenine izin almadan kimsenin dokunamayacağını, kendisinin de kimseye dokunamayacağını öğrenmesi için, anne baba çocuğa dokunmadan önce izin almalıdır.

2) "HAYIR" DEME VE SINIR KOYMA

Çocuklar kendini korumayı öğrenmeli. Bunun için "hayır" demek öğretilmeli. Böylece çocuk kurban da zorba da olmaz. Evde "hayır"larına saygı duyulmalı, çocuk "hayır"a saygı göstermeyi ailede öğrenmeli. «Aaa amca öpecek ne var bunda» gibi söylemler, çocuğa bedeni üzerinde söz hakkı olmadığını hissettirir. Oysa ki kimse kendisine yapılmasını istemediği hiçbir davranışı kabul etmek zorunda değildir.

3) GİYİNMEDE VE SOYUNMADA YALNIZLIK İLKESİ

Kimsenin yanında çıplak durulmayacağı bilgisi verilmeli. Bebeklikten itibaren, bezini- kıyafetlerini başkalarının yanında değiştirmeyin, yapabildiğinde kendi giyinip soyunmasına izin verin (iki buçuk-üç yaş). Yedi yaşından itibaren tek yıkanabilir. Ayrı odası olsun, kapıyı çalıp girin, o da sizin odanıza kapıyı çalıp girsin.

4) TUVALETTE BENDEN BAŞKASI OLMAMALI BİLİNCİ

Tuvalete tek girilir. O varken başkası giremez, başkası varken o giremez. Tuvalete girdikten sonra kıyafetini soymalı, tekrar giyip tuvaletten öyle çıkmalı. Tüm bu bilgiler öğretilirken doğal, gerçekçi ve sevecen olmak önemli. «Ayıp, günah yasak» demiyoruz, «özel» diyoruz.

5) DOĞRU BİLGİLENDİRME

3-6 yaş dönemi çocukların kız/ erkek olduklarının farkına vardıkları ve cinsel organları tanımaya merak duydukları bir dönemdir. Bu tamamen doğal ve normaldir. Çünkü çocuklar yeni tanıdığı her şeyi keşfetme ve öğrenme arzusu duyar. Çocuğunuz size cinsel içerikli bir soru sorduğunda, yaşına uygun, bilimsel, doğru, net ve sade, sorduğu kadarını içeren bilgi vermelisiniz. Bilmiyorsanız ya da o an hazır hissetmiyorsanız, bunu belirtin ve en kısa zamanda sorusunu cevaplandırın. Önce neyi ne kadar bildiğini öğrenmek için ona sormak da işinizi kolaylaştırabilir.

6) EKTRAN MARUZİYETİ

Televizyonda, internette maruz kaldıklarını takip edin. Sosyal paylaşım ağları kontrolsüz mecralardır ve oradaki video ve oyunlar okul öncesi çocuklara uygun değildir. Orada maruz kalabileceği görüntüler gelişimini olumsuz etkileyebilir.

7) ÇOCUKLAR SEVGİYE DOYMALI

Çocuklarınızı koşulsuz sevdiğinizi hissettirin; herkesi memnun etmek zorunda olmadığını bilsin, olduğu haliyle değerli hissetsin. Koşullu sevilen, hayır diyemeyen, ilgi ve değer açlığı çeken çocuklar zorbalığa, istismara daha açık olur. Her zaman yanında olacağınızı bilsinler, başlarına gelen bir olayı size anlatmaktan korkmasınlar, size her zaman güvensinler. Sevildiğini bilen çocuklar en güvenli yerin aile olduğunu bilir. Sevginizi davranışlarınızla gösterin.

8) ÇOCUK "ÇOCUK GİBİ" OLMALI

Kıyafet seçiminde küçük kadın/adam görünümünden uzak, çocuk ruhuna uygun seçimler tercih edilmeli. Güzelliğe vurgu yapmak yerine yetenekleri ve kendine özgü nitelikleri öne çıkarıp vurgulanabilir. Dış görünüşün önemli olmadığını öğrensin.

Argo, müstehcen kelime kullanılmamalı!

Cinsel organlar şaka ya da sevgi malzemesi yapılmamalı!

9) ÇOCUĞUNUZUN DAVRANIŞ DEĞİŞİMLERİNİ GÖZLEMLEYİN

Çocukların iç dünyaları **oyunlarına, uyku düzenlerine, iştahlarına ve davranışlarına** yansır. Bu alanlarda bir değişiklik gözlemlerseniz Okul Rehberlik Servisimizden yardım alabilirsiniz.

Okul Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Servisimiz yanınızdadır.

Ezgi SÖYÜK

Psk Dan ve Reh Öğrt

